

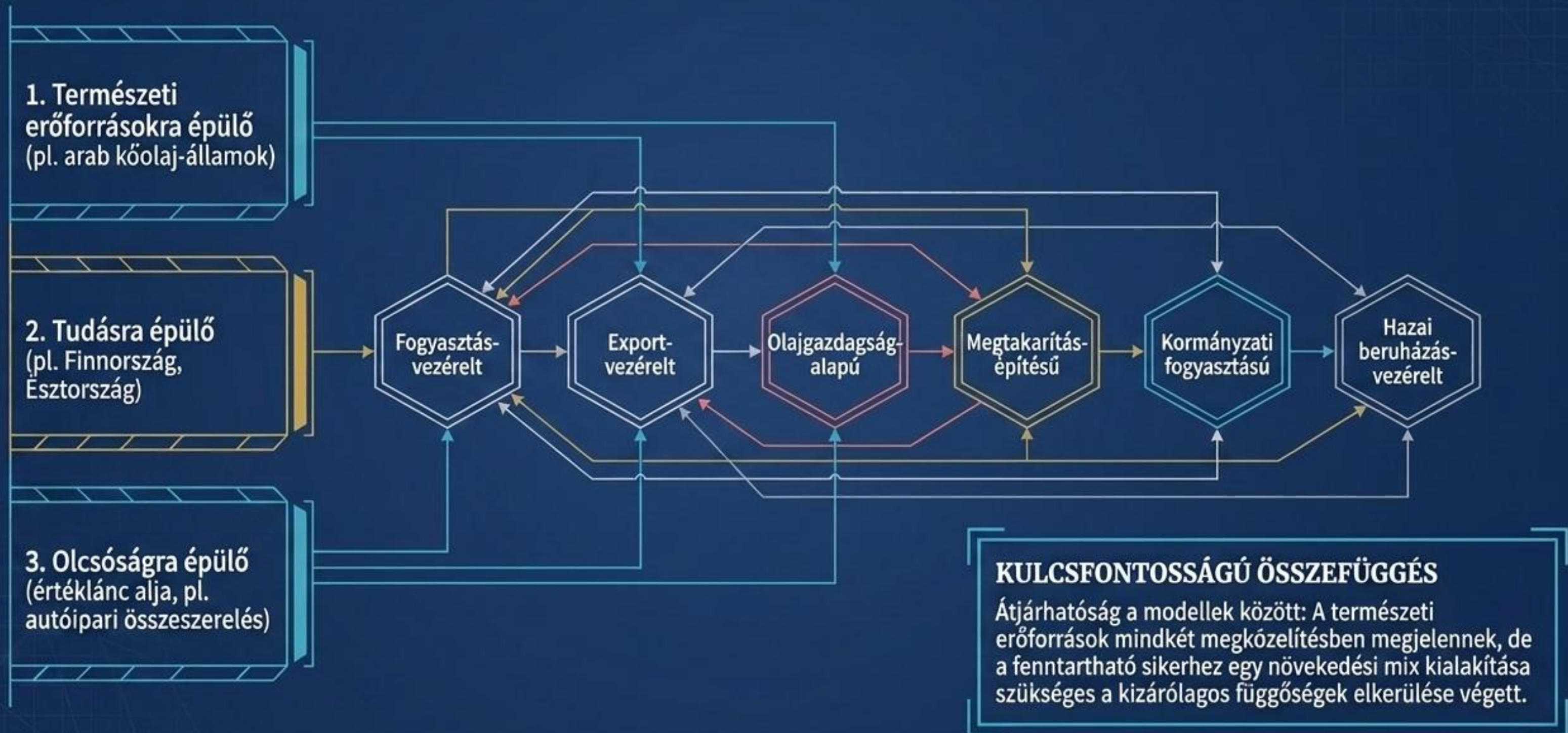
A gazdasági növekedés tervrajza

Modellek, mechanizmusok és a magyar valóság
diagnózisa

Dr. Tóth Róbert PhD

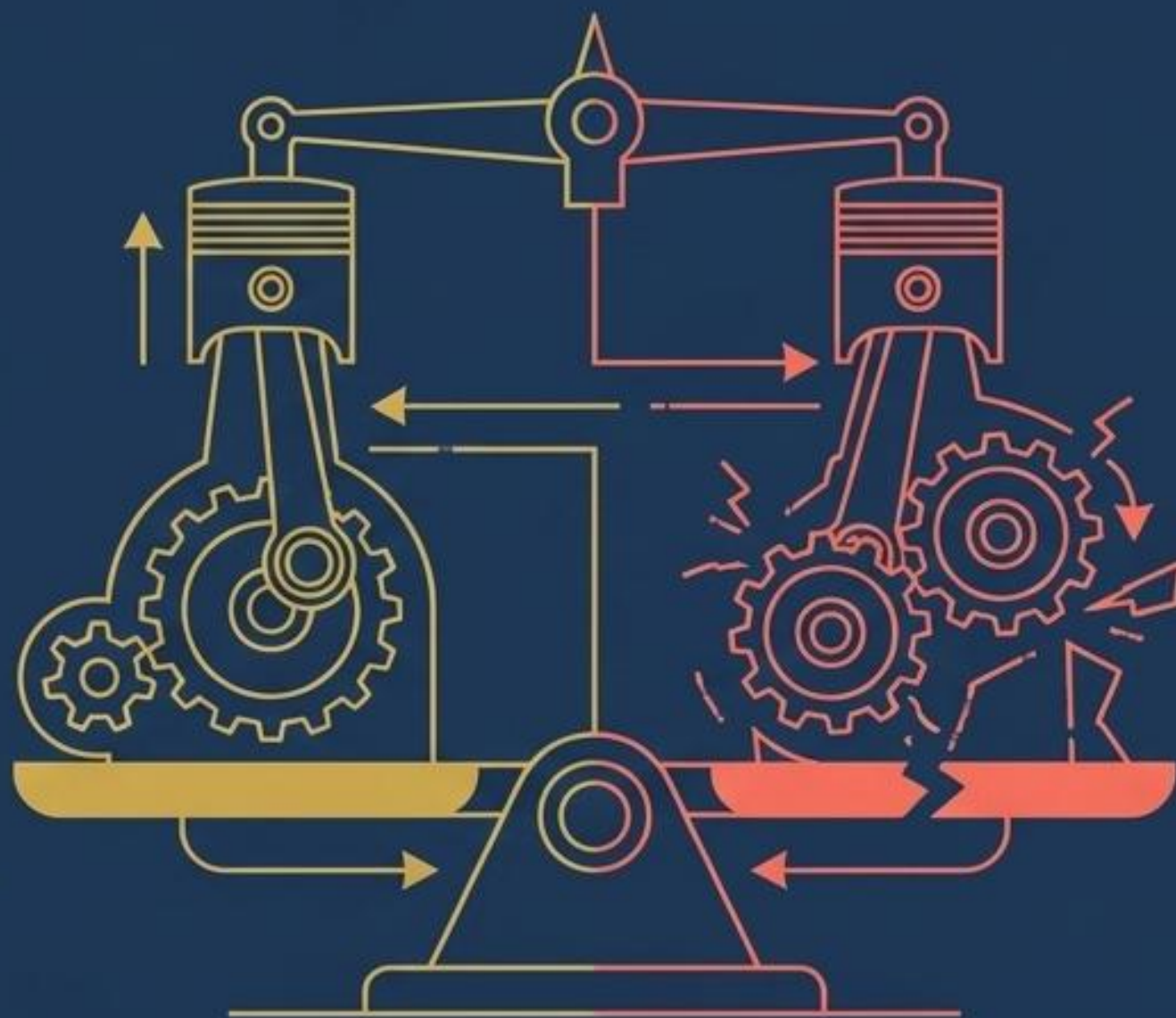
A növekedés motorjai: Makrogazdasági modellek szintézise

Az exportvezérelt motor: Dinamika és sebezhetőség

A modell előnyei

- Magas növekedési ütem garantálása.
- Technológia és know-how importjának finanszírozása (Példa: Kína).
- Masszív munkahelyteremtés az export-ágazatokban és kapcsolódó szolgáltatásokban.

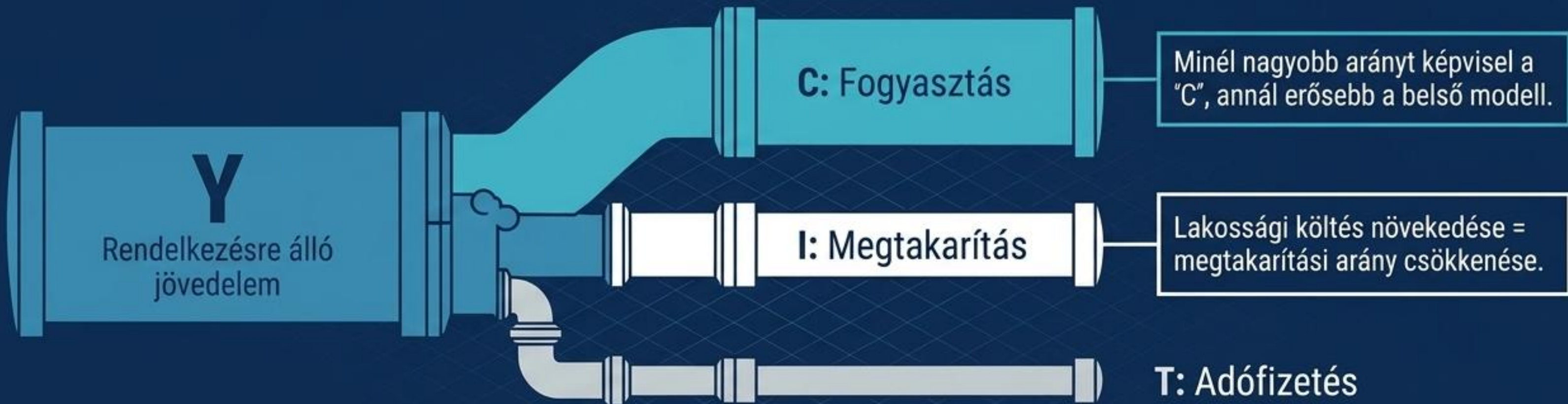
Kockázatok és függőség

- Erős globális kitettség váratlan krízisek esetén (pl. Koronavírus).
- Külső gazdasági lassulás importálása (Példa: a jelenlegi német gazdasági hatások).

Palley (2002, 2011) rámutat: Mivel az exportvezérelt modell a legpopulárisabb, az országok közötti verseny folyamatosan élesedik. A tisztán exportorientált út helyett diverzifikációra van szükség.

A belső kereslet anatómiája: A fogyasztásvezérelt modell

$$Y = C + I + T \quad (\text{Jövedelem} = \text{Fogyasztás} + \text{Megtakarítás} + \text{Adófizetés})$$

↳ **Alapfeltétel:** A modell stabil működésének alapfeltétele a kiskereskedelmi forgalom tartósan növekvő pályán maradása.

A tőke és technológia fúziója: A Solow-Hicks integráció

Szintézis: A tartós gazdasági növekedéshez elengedhetetlen a pénzügyi intézményrendszer aktivitása és a források elérhetősége a technológiai ugrások finanszírozására.

A hitelezési gépezet: A tőkeallokáció mechanizmusa

A fenntartható növekedés alapfeltétele a vállalati szektor hitelállományának folyamatos, kockázat-tudatos bővülése.

A magyar modell paradigmaváltása

2010 előtt: Fogyasztásközpontúság

- **Fókusz:** Belső fogyasztás dominanciája.

- **Állapot:** Alacsony, EU-átlag alatti beruházási ráta (~15%).

- **Kockázat:** Tőkehiányos és alacsony növekedési potenciállal rendelkező szerkezet.

2010 után: Beruházás- és Exportfókusz

- **Fókusz:** Exportvezérelt gazdaságpolitika.

- **Változás:** A belső megtakarítások felértékelődése lakossági és vállalati szinten.

- **Eredmény:** Elmozdulás a megtakarításokon alapuló, beruházás-vezérelt modell felé, amely a stabilizáció és felzárkózás legfontosabb bástyája lett.

A fejlődés aranymérceje: A Rostow-benchmark

A Nobel-díjas W. W. Rostow modellje alapján a fejlett országok esetében a tartós gazdasági fejlődést és a szintlépést a 20-25% körüli beruházási ráta garantálja.

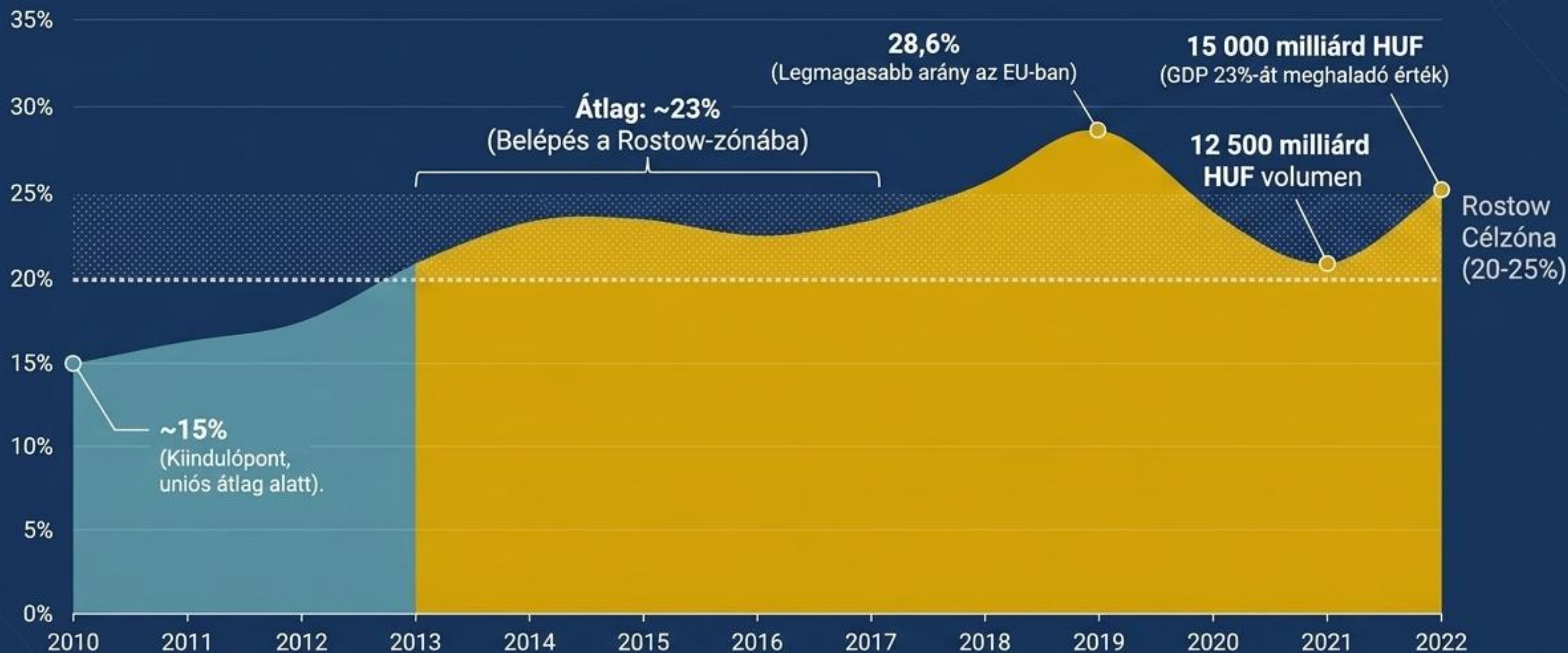
A Rostow-féle Célzóna

Sikeres szintlépők (Ázsiai Tigrisek):
Japán, Dél-Korea, Szingapúr, Kína.
(Ezek az országok mind tartósan 25%
körül teljesítettek a felzárkózás
idején).

Kulcsüzenet: A hazai modell sikerességének objektív fokmérője, hogy képes-e a gazdaság ezt a 20-25%-os szintet elérni és tartósan fenntartani.

A magyar beruházások aranykora (2013–2022)

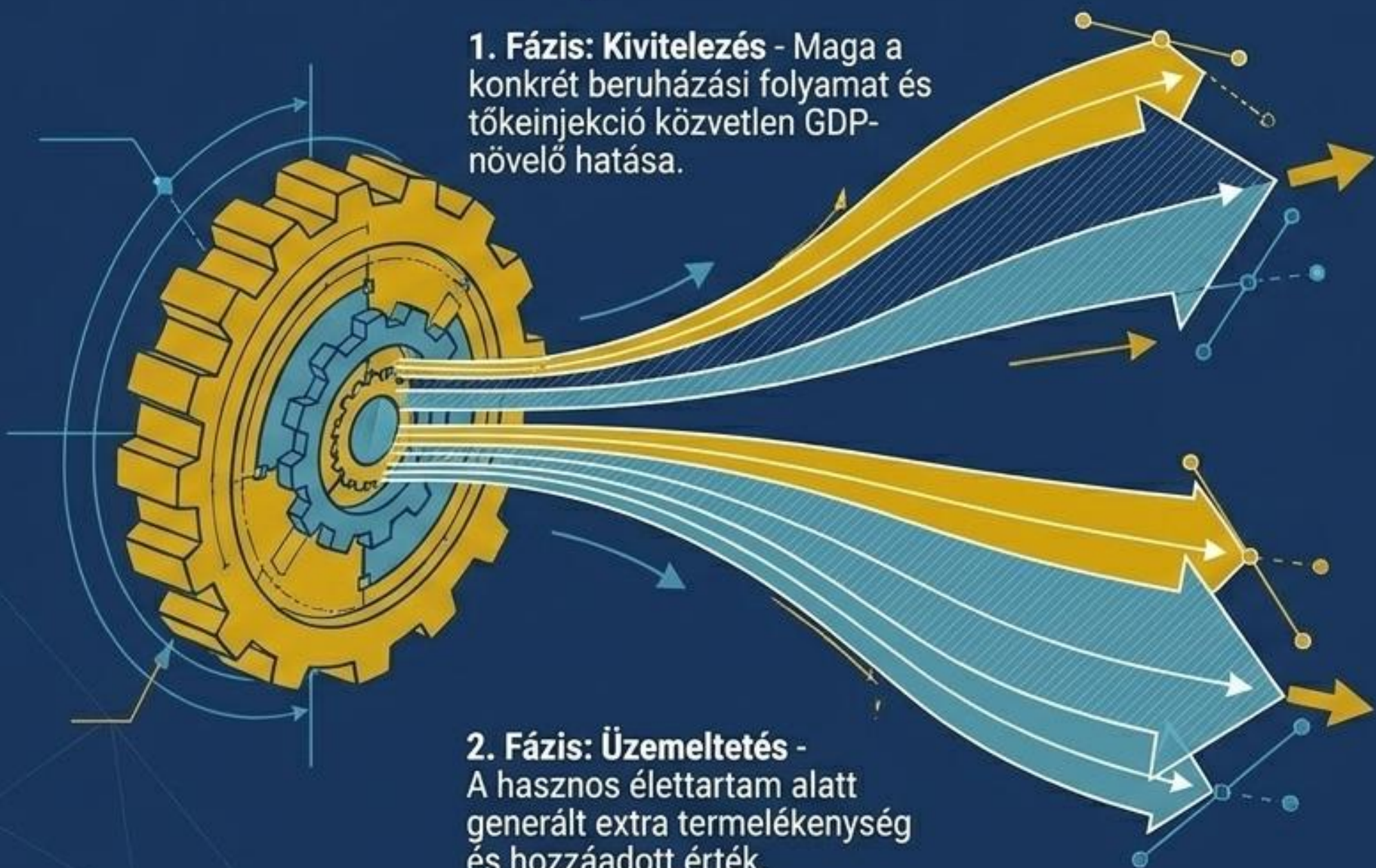
Ezek a rekordok akkor születtek, amikor a háború, az energiaválság és a szankciók egyszerre sújtották a gazdaságot, bizonyítva az erősödő tőkevonzó képességet és a vállalati bizalmat.

A multiplikátor-hatás és a KKV-k rejtett tartalékai

A kettős leképeződés a GDP-ben

1. Fázis: Kivitelezés - Maga a konkrét beruházási folyamat és tőkeinjekció közvetlen GDP-növelő hatása.

2. Fázis: Üzemeltetés - A hasznos élettartam alatt generált extra termelékenység és hozzáadott érték.

A Skálázódás Motorja

- ▶ **Mikro- és kisvállalkozások (KKV-k):** Ez a szektor rendelkezik a leginkább kiaknázatlan lehetőségekkel a méretnövekedés és a hatékonyságjavulás terén.
- ▶ A multiplikatív hatás exponenciális, ha a fejlesztések ebbe a növekedés-képes szektorba áramlanak (a méretgazdaságosság elveinek figyelembevételével).

2023: A nagy törésvonal és a beruházási fagyás

Makro és Globális Sokkok

- Gyenge külső konjunktúra és geopolitikai bizonytalanság.
- Poszt-COVID "economic crunch" jelenség.
- Drasztikusan megugró energiaárak és beruházási költségek.

Pénzügyi és Likviditási Szűkület

- Extrém magas kamatkörnyezet (megnyúló megtérülési idők).
- EU-s források befagyasztása/szűkülése.
- Megugró default ráták és szigorodó banki kockázati tolerancia.

Belső Piaci Fékezés

- Beszakadó belső fogyasztás és elszálló infláció.
- Állami beruházások masszív halasztása (egyedek szektorokban 25-40% visszaesés).
- Kapacitáscsökkentés és leépítések az építőiparban; kvalifikált munkaerő hiánya.

A beruházási aktivitás tartósan javuló trendjének megtörése.

A likviditási paradoxon: Óvatosság vs. Tőkefelhalmozás

Az Óvatossági Motívum:

A válságban a likviditás megőrzése vált a fő céllá. A vállalatok halasztják a beruházásokat, várva a kamatlábak mérséklődését és a kilátások javulását.

VERSUS

Masszív Eszközállomány:

A nagyvállalati és KKV szektorra egyaránt jellemző a likvid eszközállomány jelentős felhalmozódása, amely meghaladta a 20 ezer milliárd forintot.

Történelmi Precedens

A Széchenyi Kártya Program (2021 H2) bebizonyította: Amint a válság rendeződik és a bizalom visszatér, a relatíve stabil likviditási pozícióval rendelkező cégek azonnal, robbanásszerűen indítják be az új beruházásokat.

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Tóth Róbert